

Hospodářský vývoj Zlínského kraje ve 3. čtvrtletí 2023

ZAMĚŠTNANCI A MZDY

Podle předběžných výsledků dosáhl **průměrný evidenční počet zaměstnanců** přepočtený na plně zaměstnané (FTE) ve 3. čtvrtletí roku 2023 ve Zlínském kraji 200,0 tis. osob, což bylo o 1,1 % méně ve srovnání se stejným obdobím roku 2022. Územní třídění bylo provedeno podle místa skutečného pracoviště zaměstnanců tzv. „pracovištní metodou“. Větší relativní pokles zaznamenal již jen Pardubický kraj (o 1,2 %). K relativnímu nárůstu došlo v Hl. m. Praze (o 3,2 %), Plzeňském (o 0,9 %) a Jihomoravském kraji (o 0,1 %), a rovněž na úrovni celé ČR (o 0,4 %).

Průměrná hrubá měsíční mzda na přepočtené počty zaměstnanců meziročně vzrostla ve všech krajích, v rozsahu od 5,9 % (Hl. m. Praha) po 8,0 % (Ústecký kraj). Ve Zlínském kraji nominální zvýšení **průměrné hrubé měsíční mzdy** o 6,9 % na 38 596 Kč bylo vůči republikovému růstu (o 7,1 %) podprůměrné, krajsky deváté nejvyšší. Průměrná mzda ve Zlínském kraji zůstala o 4 062 Kč pod úrovní průměrné mzdy v ČR (42 658 Kč) a stala se stejně jako ve 3. čtvrtletí roku 2022 krajsky třetí nejnižší.

EKONOMICKÁ AKTIVITA A MÍRA NEZAMĚŠTNANOSTI

Dle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) ve 3. čtvrtletí roku 2023 pracovalo ve Zlínském kraji **v hlavním zaměstnání** 275,1 tis. osob, z toho 56,0 % mužů a 44,0 % žen. **Další zaměstnání** mělo 8,1 tis. osob s mírnou převahou žen (51,1 %), čímž se vyznačoval již jen Plzeňský kraj (53,8 % žen). Na úrovni ČR převažovali z 56,1 % muži. Míra ekonomické aktivity (osob ve věku 15 let a více) ve Zlínském kraji činila 58,7 %, proti republikové úrovni (60,2 %) byla podprůměrná, v mezikrajském srovnání čtvrtá nejnižší. Obecná míra nezaměstnanosti v kraji ve 3. čtvrtletí 2023 dosáhla 2,2 %, páté nejnižší krajské hodnoty. Ve stejném období roku 2022 činila 1,9 %.

NEZAMĚŠTNANOST

Úřady práce ve Zlínském kraji evidovaly k 30. 9. 2023 celkem 10 522 **uchazečů o zaměstnání**, jejich počet se proti 3. čtvrtletí 2022 snížil o 1,0 %. Podíl nezaměstnaných osob byl na úrovni 2,65 % a po Jihočeském kraji byl druhým nejnižším. Celorepublikový průměr dosáhl hodnoty 3,61 %. **Počet pracovních míst v evidenci úřadu práce** meziročně klesl o 25,6 % na 8 725, z toho 783 míst bylo vhodných pro osoby se zdravotním postižením a jejich počet poklesl o 23,0 %.

EKONOMICKÉ SUBJEKTY

V **registru ekonomických subjektů** bylo ve Zlínském kraji k 30. 9. 2023 registrováno 131 686 jednotek. Subjekty v kraji tvořily 4,7 % republikového počtu (2,8 mil.). Celkem 100 457 fyzických osob (včetně zahraničních fyzických osob) představovalo 76,3 % z celkového počtu ekonomických subjektů v kraji. Právnícké osoby byly zastoupeny počtem 31 229, resp. 23,7 %.

Dle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE mělo v kraji 21,8 tis. subjektů uvedeno jako hlavní činnost velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel. Následovaly subjekty zpracovatelského průmyslu (19,4 tis. jednotek), stavebnictví (17,1 tis. jednotek), profesní, vědecké a technické činnosti (15,3 tis. jednotek).

STAVEBNÍ POVOLENÍ

Od počátku roku 2023 bylo ve Zlínském kraji podle předběžných údajů vydáno 2 916 **stavebních povolení**, což znamenalo snížení o 8,1 % proti stejnému období roku 2022. Největší relativní pokles počtu stavebních povolení v kraji nastal v okrese Uherské Hradiště (o 17,9 %). Snížení zaznamenaly také okresy Kroměříž (o 10,0 %) a Zlín (o 8,2 %). Jediný okres Vsetín zaznamenal nárůst o 3,5 %. Na bytové stavby bylo vydáno 37,2 % stavebních povolení, na nebytové stavby 24,9 % a na inženýrské stavby 37,9 %.

Orientační hodnota staveb v kraji, na něž byla vydána v 1. až 3. čtvrtletí 2023 stavební povolení, činila 15,9 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 0,2 %. Průměrná hodnota jednoho stavebního povolení dosáhla 5,4 mil. Kč a v okresech kraje se pohybovala od 4,9 mil. Kč (okres Vsetín) po 6,1 mil. Kč (okres Kroměříž). Počtem vydaných stavebních povolení se řadil Zlínský kraj na 11. místo mezi kraji, následován Libereckým krajem, Hl. městem Prahou a Karlovarským krajem. Nejvíce stavebních povolení bylo vydáno ve Středočeském kraji (10 718), orientační hodnota staveb dosáhla nejvyšší hodnoty (56,2 mld. Kč) v kraji Jihomoravském.

BYTOVÁ VÝSTAVBA

Počet **zahájených bytů** v 1. až 3. čtvrtletí 2023 se podle předběžných výsledků snížil meziročně na celorepublikové úrovni (o 14,6 %) a rovněž ve všech krajích s výjimkou Karlovarského kraje, ve kterém došlo k nárůstu o 5,5 %. Zlínský kraj zaznamenal třetí největší pokles mezi kraji (o 29,6 %), nejvýraznější snížení nastalo v kraji Olomouckém (o 39,1 %). Počet **dokončených bytů** v ČR klesl o 3,5 %, naopak ve Zlínském kraji vzrostl o 5,2 %. Jednalo se o nejnižší nárůst z šesti krajů, ve kterých se počet dokončených bytů meziročně zvýšil. Nejvyšší nárůst zaznamenal Liberecký kraj (o 26,2 %). Za první tři čtvrtletí roku 2023 bylo ve Zlínském kraji dokončeno 1 130 bytových jednotek, z toho 697 v nových rodinných domech a 343 v nových bytových domech. Nové rodinné domy převažovaly v kraji rovněž u zahájených bytů, kde z celkového počtu 1 006 bytů tvořily 66,0 % (664 jednotek). V nových bytových domech započala výstavba 230 bytů (22,9 %). Ve všech okresech Zlínského kraje došlo k meziročnímu poklesu zahájených bytů, nejvýrazněji v okrese Vsetín (o 57,3 %) a nejméně v okrese Uherské Hradiště (o 6,7 %). Okresy Vsetín a Zlín evidovaly rovněž meziroční pokles dokončených bytů, stav v okrese Kroměříž zůstal nezměněn a jediným okresem, kde se počet dokončených bytů navýšil, bylo Uherské Hradiště (o 27,8 %).

ZEMĚDĚLSTVÍ

V 1. až 3. čtvrtletí roku 2023 dosáhla ve Zlínském kraji **výroba masa** v jatečné hmotnosti celkem (bez drůbežího) 6 656 t, z toho téměř polovinu (47,4 %) tvořilo vepřové maso. Meziročně výroba poklesla o 6,2 % (v ČR o 4,6 %). Největší snížení zaznamenal Karlovarský kraj (o 17,0 %), pouze v Pardubickém kraji se výroba zvýšila (o 0,9 %). Nejvýznamnějším producentem masa se stal již tradičně Jihočeský kraj (38 499 t).

Odhady výnosu sklizně vybraných zemědělských plodin k 30. 9. 2023 byly s výjimkou pšenice a ječmene meziročně v kraji nižší. Dle odhadů nejvíce poklesly výnosy cukrové řepy (o 4,57 t/ha), brambor (o 3,69 t/ha) a kukuřice na zeleno (o 2,99 t/ha). Index **odhadů sklizně** (sklizeň 2022 = 100) byl nejvyšší u řepky (109,2 %), cukrové řepy (108,6 %) a pšenice (104,7 %), nejnižší u brambor (65,8 %) a kukuřice na zrno (78,0 %).

PRŮMYSL

Ve Zlínském kraji byl podle předběžných údajů během 1. až 3. čtvrtletí 2023 evidován **průměrný počet 182 průmyslových podniků** (subjektů se sídlem na území kraje se 100 a více zaměstnanci), ve kterých pracoval **průměrný evidenční počet 50 583 zaměstnanců** (fyzických osob). **Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslových podnicích** se meziročně zvýšila ve všech krajích, ve Zlínském o 8,7 % a jednalo se o sedmé největší navýšení mezi kraji. Průměrná mzda 41 142 Kč zaměstnance v průmyslové výrobě ve Zlínském kraji byla krajsky čtvrtá nejnižší. Proti nejnižší průměrné mzdě zjištěné v Karlovarském kraji (39 450 Kč) byla vyšší o 1 692 Kč. Od nejvyšší mzdy ve Středočeském kraji (55 446 Kč) ji dělilo 14 304 Kč. Na úrovni ČR průměrná mzda činila 45 200 Kč a meziročně se zvýšila o 9,3 %.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy se ve Zlínském kraji meziročně zvýšily o 0,5 % na 165,5 mld. Kč. Za celou Českou republiku došlo k nárůstu o 8,0 % na 3 583,2 mld. Kč.

STAVEBNICTVÍ

V podnicích s převažující stavební činností s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji během prvních tří čtvrtletí roku 2023 pracoval podle předběžných údajů **průměrný evidenční počet 3 397 zaměstnanců** (fyzických osob). Ve srovnání se stejným obdobím roku 2022 to bylo o 3,9 % méně. Počet zaměstnanců meziročně klesl v osmi krajích, nejvýrazněji v Karlovarském (o 22,8 %). Ve Zlínském kraji **průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ve stavebnictví** dosáhla 39 241 Kč, meziročně vzrostla o 4,4 %, čímž se dostala na třetí nejnižší příčku v růstu mezd mezi kraji. Navýšení průměrné mzdy se konalo ve všech krajích, nejvýrazněji v Karlovarském (o 19,4 %). Zlínský kraj zaznamenal třetí nejnižší průměrnou mzdu po Královéhradeckém kraji (32 413 Kč) a Karlovarském (37 033 Kč), současně se nacházející o 8 186 Kč pod republikovou úroveň.

Základní stavební výroba (ZSV) se meziročně zvýšila o 9,4 % a za 1. až 3. čtvrtletí 2023 dosáhla výše 5,2 mld. Kč b. c., tj. 3,2 % republikového objemu ZSV (166,3 mld. Kč b. c.). V tuzemském pozemním stavitelství se objem stavební výroby v kraji zvýšil o 9,8 % na 3,5 mld. Kč b. c. V inženýrském stavitelství byl zaznamenán nárůst o 7,2 % a výroba dosáhla 1,7 mld. Kč b. c.

NÁVŠTĚVNOST V HROMADNÝCH UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍCH

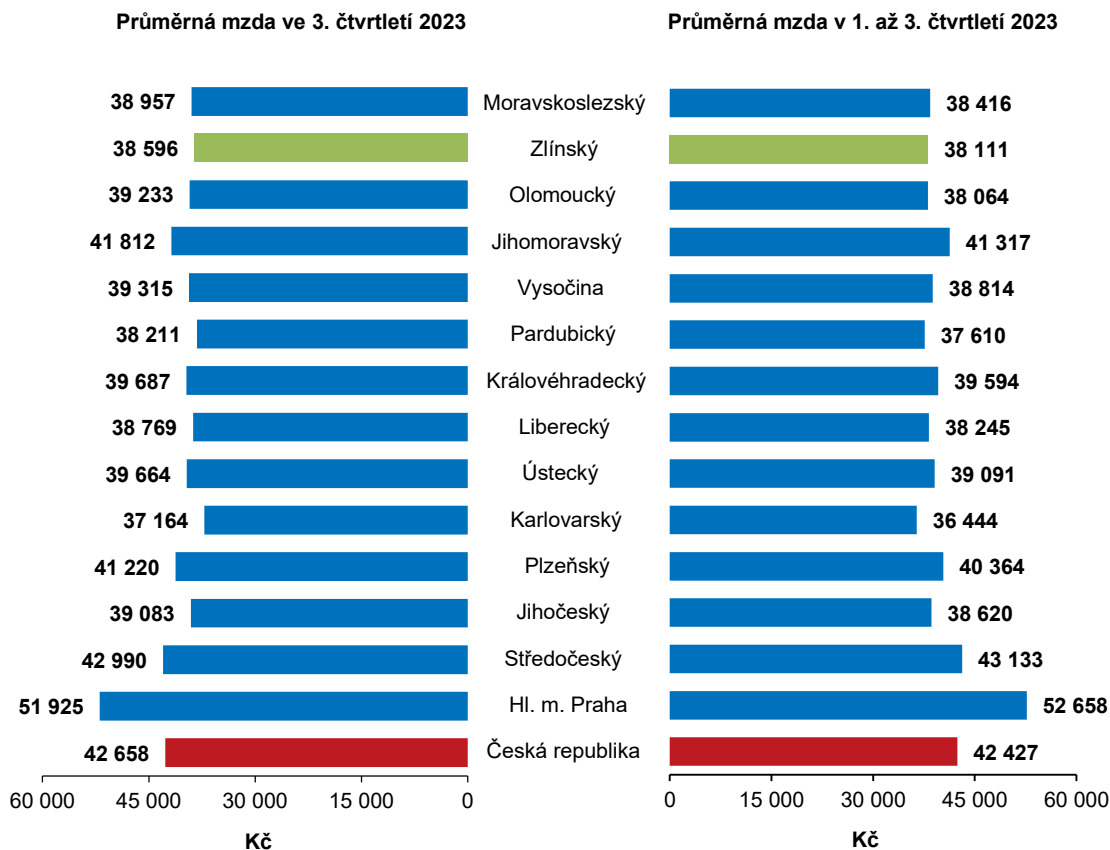
Hromadná ubytovací zařízení Zlínského kraje evidovala v 1. až 3. čtvrtletí 2023 dle předběžných údajů 683,6 tis. **hostů**, z toho 14,4 % nerezidentů. **Celkový počet přenocování** dosáhl 1,9 mil. nocí. Meziročně vzrostl počet hostů o 5,8 % a počet přenocování o 2,0 %. Mezi nejpočetnější návštěvníky ze zahraničí patřili hosté ze Slovenska (36,2 tis. osob), Německa a Polska (12,9 tis. a 12,0 tis. osob). V celé ČR vzrostl počet hostů meziročně o 15,1 % na 17,4 mil. a počet přenocování o 12,0 % na 45,2 mil. K nejvyššímu nárůstu hostů došlo v Hl. m. Praze (o 28,1 %) a Karlovarském kraji (o 19,5 %). Zlínský kraj se navýšením hostů a rovněž nárůstem počtu přenocování zařadil na druhou nejnižší pozici za krajem Královéhradeckým.

Tab. 1 Pohyb obyvatel ve Zlínském kraji a jeho okresech k 30. 9. 2023

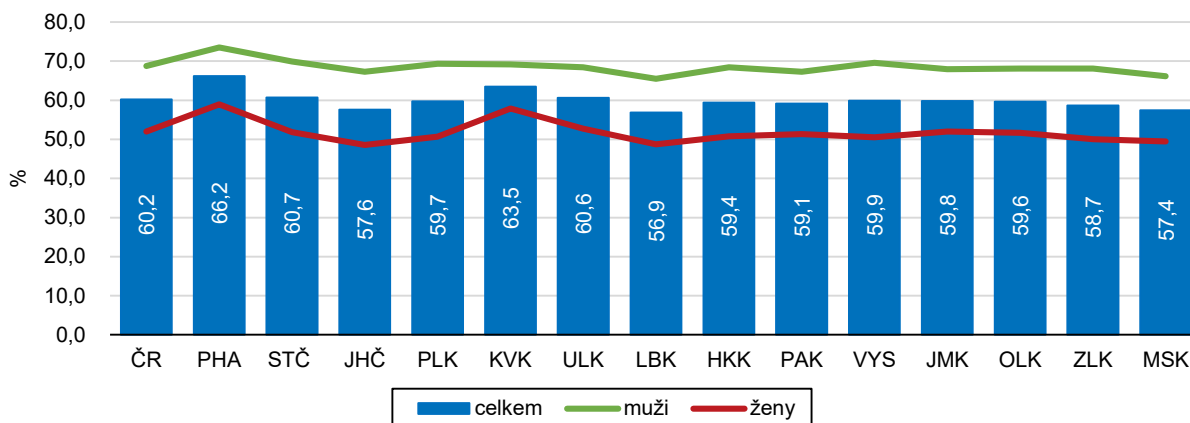
(předběžné údaje)

	Stav k 1. 1. 2023	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/ úbytek	Přistě- hovalí	Vystě- hovalí	Přírůstek/ úbytek stěho- váním	Celkový přírůstek/ úbytek	Stav k 30. 9. 2023
Kraj celkem	580 531	3 695	4 591	-896	6 524	5 313	1 211	315	580 846
v tom okresy									
Kroměříž	104 522	696	882	-186	1 470	1 278	192	6	104 528
Uherské Hradiště	141 496	931	1 065	-134	1 999	1 582	417	283	141 779
Vsetín	142 180	917	1 103	-186	1 806	1 488	318	132	142 312
Zlín	192 333	1 151	1 541	-390	2 848	2 564	284	-106	192 227

Graf 1 Průměrná hrubá měsíční mzda podle místa pracoviště v ČR a v krajích
(osoby přepočtené na plně zaměstnané, dle předběžných údajů)

Graf 2 Míra ekonomické aktivity v ČR a v krajích ve 3. čtvrtletí 2023
(dle Výběrového šetření pracovních sil – VŠPS)

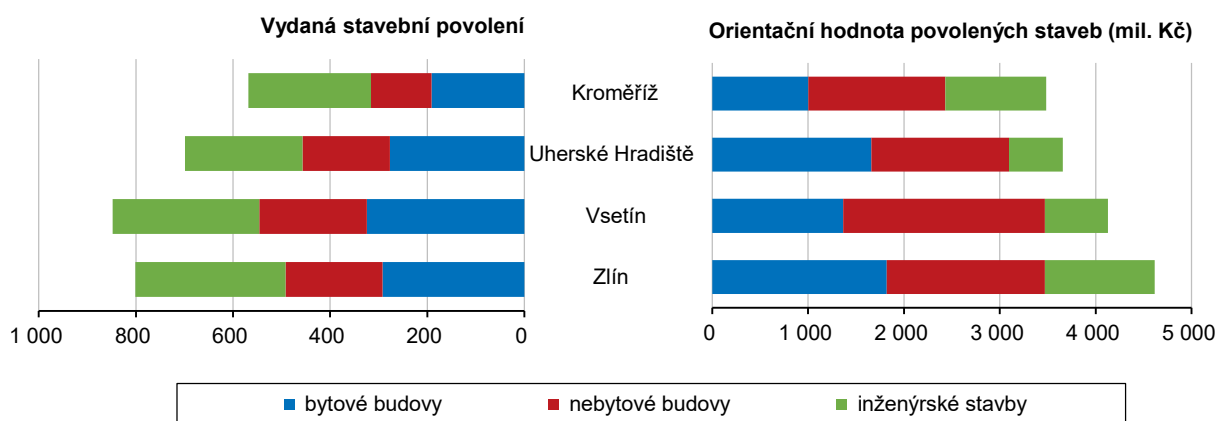

Tab. 2 Bytová výstavba ve Zlínském kraji a jeho okresech v 1. až 3. čtvrtletí 2023

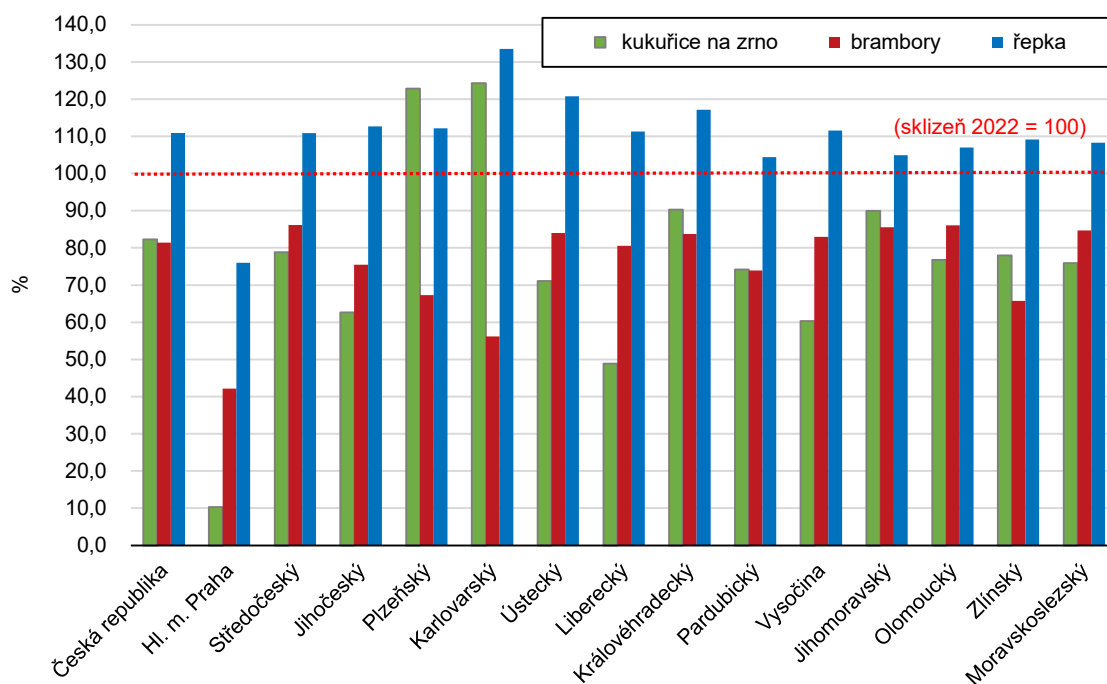
(předběžné údaje)

	Zahájené byty		Dokončené byty						
	celkem	index 2023/2022	celkem	index 2023/2022	v tom		z toho		
					nová výstavba	změny dokončených staveb	v nových rodinných domech	v nových bytových domech	v nebytových budovách
Zlínský kraj	1 006	70,4	1 130	105,2	1 044	86	697	343	26
v tom okresy:									
Kroměříž	148	71,8	153	100,0	147	6	122	24	3
Uherské Hradiště	293	93,3	372	127,8	349	23	188	160	2
Vsetín	228	42,7	222	93,7	189	33	160	27	7
Zlín	337	89,9	383	97	359	24	227	132	14

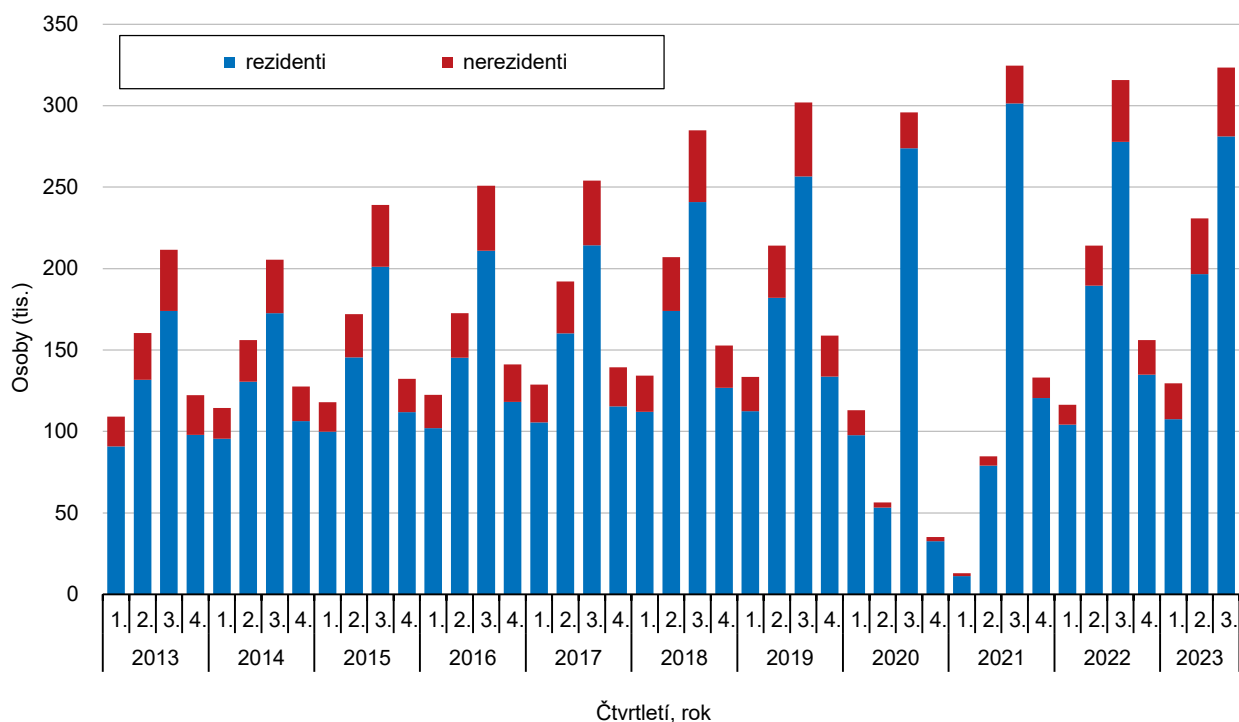
Graf 3 Vydaná stavební povolení a orientační hodnota staveb, na které byla vydána stavební povolení, v okresech Zlínského kraje v 1. až 3. čtvrtletí 2023

Graf 4 Indexy odhadů sklizně vybraných zemědělských plodin v ČR a v krajích k 30. 9. 2023

Graf 5 Hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle čtvrtletí ve Zlínském kraji

Tab. 3 Kriminalita ve Zlínském kraji a jeho okresech v 1. až 3. čtvrtletí 2023

Zdroj: Policejní prezidium ČR
(předběžné údaje)

	Registrované trestné činy celkem	z toho					hospo- dářské činy	Objasněné trestné činy
		obecné činy	z toho			ostatní majetkové činy		
			násilné činy	krádeže vloupáním	krádeže prosté			
Kraj celkem	4 986	3 621	461	457	773	967	408	2 729
v tom okresy:								
Kroměříž	911	679	103	63	113	164	68	537
Uherské Hradiště	1 043	727	102	77	90	226	73	639
Vsetín	1 282	939	123	125	247	212	108	809
Zlín	1 750	1 276	133	192	323	365	159	744

Graf 6 Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v ČR a v krajích za 1. pololetí

